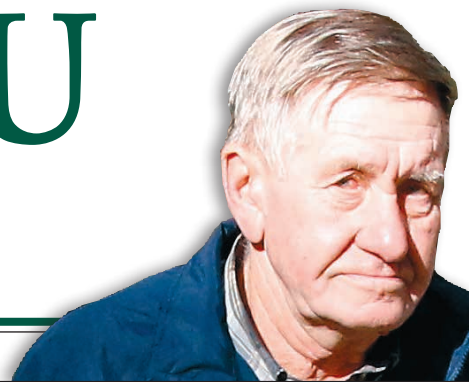

LÄÄNE-HARJU

VALLA LEHT

OKTOOBER 2020 | NR 9 (31)

WWW.LAANEHARJU.EE | WWW.FACEBOOK.COM/LAANEHARJUVALD

ERIVAJADUSTEGA INIMESED SAAVAD TURVALISEMAD KODUD

» Alustatakse Lääne-Harju valla erivajadustega elanike kodude mugavamaks muutmist, loe lähemalt lk 3.

VALLA LIIKUMISVÄLJAKUD VÕIMALDAVAD KÕIGILE AKTIIVSET ELUSTIILI

» Laulasmaa madalseiklusrada, Lehola kettagolfirada ja Klooga jõulinnak ärgitavad liikuma, loe lk 4.

VALLA INFOTAHVLID PAKUVAD PÕNEVAT LUGEMIST

» Teoks on saanud ühisprojekt Saue vallaga – üles on pandud 28 valdu tutvustavat infotahvli, loe lk 8.

„Olin alati esimene, kellele teatati õnnetusjuhtumist. Vaja oli üles leida alla kukkunud lennuki salajane aparatuur ja must kast,“ ütleb Ämaris teeninud eruhvitser **Andres Eriks**.

Võimla valmimise pikka ja okkalist teed selgitas abivallavanem Erki Ruben

- september 2017
vald esitab SA-le Innove taotluse Laulasmaa kooli juurdeehituse tarbeks
- märts 2018
Innove nõue viia projekt vastavusse abikõlbliku ruumiprogrammi nõuetega
- aprill 2018
vald kinnitab Innovele, et tööpoolest rajatakse juurdeehitus mahus 545 m²
- aprill 2018
vald püüab kontsessiooni korras leida partnerit esialgse suurejoonelise projekti teostamiseks, kuid kõik pakkumused on selgelt üle jõu käivad
- juuni 2018
mõistliku (jõukohase) mahu projekteerimise hanke leidmine, samas kaalutakse ajutise lahendusena kehalise kasvatus tunde läbiviimiseks pneumohalli ning suheldakse tootjatega Sloveeniast
- oktoober 2018
AS Innove lõplik otsus – Laulasmaa kooli juurdeehitust mitte rahastada
- jaanuar 2019
laekub riigieelarveline toetus summas 820 000 €
- jaanuar 2019
uus projekteerimise hange, kuna eelmine töövõtja ei saanud tööga hakkama ja läks hiljem ka pankrotti
- november 2019
valmib ehitusprojekt
- detsember 2019
lepingu sõlmimine ehitajaga
- oktoober 2020
Laulasmaa kooli juurdeehitus on valmis

Suur unistus Laulasmaa Kooli spordihoonest ja laiendusest on täitunud

FOTO: MARJE SUHAROV

ajaleht@laaneharju.ee

» Laulasmaa kooli viiendikel toimub tavapärase kehalise tunde, ikka õues, nii nagu see on olnud tavaks alates kooli avamisest 2007. aastal. Lapsi orienteerumiseks tagasi ootavad kehalise kasvatus õpetajad Gerli Israel ja Jüri Rumm on õuetingimustes tunde andnud iga ilmaga, sest valikuvõimalust ju pole. Aga juba pärast koolivaheaega on teisiti, tunnid hakkavad toimuma uues vastvalminud spordihoones.

Ehitaja tegi tempot

Aasta alguses töödega alustanud ja 8. mail hoonetele sarikapärja üles seadnud Eventus Ehitus OÜ on tööd lõpusirgele saanud. Ei juhtu just tihti, et ehitaja annab nii suure ja vastutusrikka ehitusobjekti võtmed kätte kolm kuud planeeritud varem. Enne koolivaheaega on vaja veel vaid kinnitada viimased detailid ronimisredelitele, teha mõningad koristustööd ja pisiparandused ning ongi lakilõhnaline spordisaal valmis.

Spordisaal koos koolihoone laiendusega, mis sisaldab uut raamatukogu ning õpperuume, läks omavalitsusele maksma 2,6 miljonit eurot, millest 820 000 eurot kattis riigieelarveline toetus.

Tundide andmise normaalsus

„Kümne aasta jooksul, mil ma Laulasmaa Koolis olen õpetanud, oleme näinud erinevaid vallavõime ja tühje lubadusi. Täna on spordihoone lõpuks valmis. Suur kummardus vallavalitsuse-

Pärast koolivaheaega avatav uhke juurdeehitus valmis kolm kuud tähtajast varem. Viiendikud, kes foto tegemiseks said esimest korda saali proovida olid üliõnnelikud.

le!“ räägib õpetaja Jüri, kes on aastaid oodanud võimalust kehalise kasvatus tunde ka sisetingimustes läbi viia. „Õpetajana olen õnnelik ja väga rahul – lõpuks ometi saame oma õppekavas puuduoleva osa ära täita,“ räägib õpetaja Jüri Rumm.

Ka Gerli Israel, kes on koolis kehalist kasvatust andnud paar aastat, on lootusrikas, et varsti saab anda normaalselt võimlemistunde. Õues üle „kitse“ hüppata või rööbaspuudel võimelda pole võimalik. Veel lisab Gerli, et siseruumides saab läbi viia selliseid pallimänguharjutusi, mida koolilapsed pole päris nii, nagu

peab, seni üldse proovida saanudki, näiteks korvpalli põrgatamist.

„Saali suurus (põrandapinnaga 15x30 m ning kõrgusega ligi 8 m) paneb piirangud üldises tähenduses paika, kuid koolitundide ja spordiringide vajadused rahuldab see 100%,“ on Jüri rahul. Ta on eeltööna koolile juba juurde tellinud nii korv- kui ka võrkpalle. Kui saal kaheks jagada, on see sportmängudest paras minivõrkpalli ja minikorpalli tundideks-treeninguteks. Selleks on soetatud ja saali paigaldatud ka vajalik inventar. Üle kogu saali saab mängida võrkpalli ning korvpalli. Huvi treeningute

lähiviimiseks on Jüri sõnul üles näidanud Keila korvpallikool. Ka teised huvilised on endast märku andnud. Võimalused avanevad ka kergejõustiku aladeks, näiteks kõrgushüppeks. Selleks tarbeks on juurde tellitud ka kõrgushüppematte.

Palju spordivahendeid ja väike hoidla

Muidugi on spordiõpetajatel soov, mida teha, hulgi. Kuigi spordisaal pole veel avatudki, on kartat, et kahjuks ruumi kõige jaoks ikkagi ei ole. Kolleegid vaatavad juba praegu üksteisele otsa, sest on vaja mõelda, kus kogu telli-

tud varustust hoidma hakatakse. Soetatud on rööbaspuu ja loomulikult peab ühes korralikus võimlas olema ka „kits“. Judomattide jaoks paraku kohta ei olegi. Arvestama peab ka kooli korraliku suusapargi ladustamisega. Selle ühe võimalusena näeb Jüri ratasatel suusahoidjaid.

Ootusärevus laste silmis

Õpilased on samuti väga vaimustuses ja ootavad põnevusega saalitud. Esimeses proovitunnis osalenud 5.a klassi õpilased olid elevil ja kiitsid saali ülivõrdes. Kõike sai proovida esimesena ja mängulusti ning kilkeid jagus kõrge saali laeni. Õige pea piilusid ukse vahelt juba järgmised jütsid, kes palusid luba jalaga läikivat põrandat katsuda. Saali astuda lubati vaid sokkides.

Jüri peabki suureks missiooniks edaspidi spordisaali hoidmist. Esimeseks murekohaks on õigete jalatsite kasutamine. Saalisportirahvas teab, et kandma peab jalavarje, mis põrandale musti triipe ei jäta. Samuti ei näe ta esimesel aastal võimalust jalgpalli ja käsipalli mängimiseks. Oht on, et heli isoleerivad plaadid tugevale pallilöögile vastu ei pea.

Viibides seitse päeva nädalas erinevates spordisaalides, väidab Jüri julgelt, et Laulasmaa spordihoone saal on üks ilusamaid ja väga hea värvilahendusega. Siin on heledad rahustavad toonid. „Nüüd ei jää meil muud üle, kui kõik koos seda uut Laulasmaa pärlit hoida!“

Juurdeehitus annab hingamisruumi

Juurdeehitusega saab kool juurde 11 klassiruumi. Lisaks klassiruumidele tekib õppehoonesse juurde kohta, kus vahetundi nautida ja sotsialiseeruda – fuajee, koridorid, puhkealad. Uues hoones leiavad oma koha arvutiõpetuse ruum ja robotikalabor, avar tehnoloogiaõpetuse klass ning maja südames asuv raamatukogu.

Raamatud rändavad

„Koolimajas oli raamatute jaoks väga vähe ruumi, tött-õelda tõsteti raamatukogu juba paari aasta eest „tänavale“ ehk koridori, et kitsastes oludes õpilastele õpetetööks ruume vabastada,“ selgitab raamatukoguhoidja Annika Lilja, kes on Laulasmaa raamatukogus töötanud 13 aastat, selle asutamisest saadik. Uued raamatukoguruumid asuvad läbi kahe korruse. Alumine korrus on mõeldud täiskasvanud raamatusektsioonidele ja ülemine lastele. Juba mõnda aega kokkupakituna ootavad 200 kasti sisaldavad ligi 10 000 raamatut ja 3500 õpikut ning õige pea saavad need koha uutel riulitel. Annika usub, et lugemissõbrad võivad jälle raamatuid laenutama tulla novembri alguses.

“
Olen õnnelik ja
väga rahul – lõpuks
ometi saame
oma õppekavas
puuduoleva osa
ära täita,“ räägib
õpetaja Jüri Rumm.

JUHTKIRI

Majadest

Mihkel Jürisson

Ehitus- ja haldusosakonna nõunik

» Parafraseerides John Steinbecki kuulsat romaani pealkirja, võiks siinse loo algus olla „Majadest ja inimestest“. Sest üks ole majadel üks inimesteta vähe väärtust – inimesed loovad majade juurde lugusid, inimesed määravad majade kasutuse ja lõppeks, inimeste jaoks neid maju tehaksegi!

Lääne-Harju valla, julgen öelda, kõige tähtsam maja – Laulasmaa koolimaja laiendus – on lehe trükipressi alt tuleku ajaks valminud. Kes valla asjust natukenegi peab, selle jaoks pole uudis, et lisaks hädasti tarvis olnud klassiruumidele saab kool juurde võimla, mis laiendab selle hoone tavapärasest koolimajast mõtteliselt suuremaks. Pealelõunased ja õhtused saaliajad puhuvad lahkelt pärituult nii õpilaste koolivälisele huvitegevusele kui ka liikumise- ja spordiharrastusele laiemalt.

“
Majadel on ilma inimesteta vähe väärtust – inimesed loovad majade juurde lugusid ja inimeste jaoks neid maju tehaksegi!

Raamatukogu ei ole Laulasmaal uudis, kuid uutes, avarates ja kaunites ruumides avanevad ka raamatukogule enneolematud võimalused kogukonda kaasata ning liita. Nõnda mõnda se'st majast, aga inimesed?

Kõige otsesemat puudutust tunneb koolipere – õpilased, õpetajad, töötajad, lapsevanemad. Andestage nüüd profaanne võrdlus, aga ei tule head nahka seakasvatusest väga kitsastes oludes: ükskõik kui lahke peremees ka on oma ruigameid turjalt kratsima või ükskõik kui hea lobi nina alla pistetakse,

ikka kipuvad pörsad purelema ja teineteise kõrvu-sabasid ära jarama, kiduvad kasvus ja jäävad tihti tõbiseks. Samamoodi ei tule head nahka pead-jalad koos koolipidamisest. Nüüd saab mõõda see ahtrates oludes manööverdamine Laulasmaa Kooli jaoks!

Aga kuidas oleme jõudnud sinnani, et kirjutame majast valminuna juba sügisel, ehkki ehitajaga tehti kaupa jõuludeni? Kas ehk miskit vähem või sootuks kehvemini ei ehitatud? Siin on vastus kindel „ei“! Pigem on tehtud palju ja paremini. Eventus Ehitus OÜ ning Raivo Reineberk projekti- ning Elmo Kirik objektijuhina on ületanud tellija ootusi igas arvestuses ning tänu ja austuseavaldusi neile ei saa olla liiast!

Ja et juhtkiri liiga koolimajakeskseks ei jääks, võib tulevikuks lubada majauudiseid ning -lugusid ka muist valdkonnast, kus majade ja inimeste koostöö olulist edasiminekut oodata saab. Seniks aga varuge veidi kannatust ning ikka uusi häid maju teile, head inimesed!

1. november on MTÜ-de toetustaotluste esitamise tähtaeg!

» Mittetulundustegevuse toetamise korra järgi saavad mittetulundusühingud, seltsingud ja sihtasutused taotleda vallalt toetust mittetulunduslikule tegevusele, mis on suunatud kohaliku elu edendamisele, valla arengule ning elanike heaolule. 2021. a elluviidavateks tegevusteks ja projektideks saab vallavalitsusele taotlusi esitada kaks korda aastas: 1. novembriks ja 1. maiks. Vallaeelarves MTÜ-de toetamiseks ettenähtud summat jagatakse novembrivoorus 60% ja maikuu 40%. 2020. a eraldati mittetulundusühingutele toetusi ligi 50 000 eurot.

Täpsemat info taotlemise korra ja tingimuste kohta leiab veebilehelt laaneharju.ee/mittetulundustegevuse-toetus.

Vallavolikogu ees oli sügiskuul hulk tehnilist laadi otsustusi

» Lääne-Harju Vallavolikogu esimese koosseisu 36. istung toimus teisipäeval, 29. septembril Paldiskis vallamajas

SPOKU on abiks huvitegevuse korraldamisel

Volikogu otsustas, et noorte huvitegevuse toetust taotletakse edaspidi läbi infosüsteemi SPOKU. See on taotluste vastuvõtu ja menetlemise süsteem kohalikele omavalitsusele ning iseteeninduskeskkond elanikule.

Seni kehtinud huvitegevuse toetamise korras sisulisi muudatusi ei tehta. Valla noorte huvitegevuse toetuse saamiseks esitab tegevusi pakkuva organisatsioon vallavalitsusele elektroonilise süsteemi SPOKU kaudu vormikohase taotluse järgnevalt aastaks antava toetuse saamiseks hiljemalt 30. novembriks. Ühe kuu jooksul pärast toetuse määramist sõlmitakse toetuse saajaga leping, mille toetuse saaja allkirjastab infosüsteemi SPOKU kaudu.

ARNO loeb üle koolijätsid ja mudilased

Haridusteenuste haldamise infosüsteem ARNO võetakse kasutusse lisaks valla lastedadele ka koolide, huvikoolide ning muude huviasutuste taotluste esitamiseks ja menetlemiseks.

ARNO kaudu saab koguda vajalikku teavet haridusteenuste

korraldamiseks vallas ning pida arvestust koolieelses eas laste, põhiharidust ja üldkeskharidust omandavate õpilaste ning huviharidust ja huvitegevust omandavate õpilaste arvu kohta.

Alajaam Vasalemmas müüdi otsustuskorras

Vasalemma alevikus Kivi tn 6 asuvat trafoalajaama kasutab OÜ Elektrilevi elektrienergia edastamiseks. Aastatel 2015-2016 korraldas Vasalemma Vallavalitsus trafoalajaama kui peremehele vara inventariseerimise, valla vara registris arvelevõtmise ning ehitisregistrisse kandmise. Samuti taotleti munitsipaalomandisse alajaama teenindamiseks vajalik maa pindalaga 200 m². Volikogu otsustas võõrandada

OÜ Elektrilevi kinnistu Kivi tn 6 hinnaga 800 eurot.

Rummu ja Paldiski korterid müüakse otsustuskorras üürnikele

Volikogu otsusega võõrandatakse üürnikele vallale kuuluvad korterid Rummu alevikus Sireli tn 7-10 (registriora nr 9030402) ja Paldiski linnas Rae tn 21-2 (registriora nr 5311602). Sireli tn 7-10 korter üldpinnaga 39,20 m² müüakse hinnaga 4900 eurot ja Rae tn 21-2 korteriomand üldpinnaga 38,30 m² hinnaga 11 300 eurot. Korteriomandi võõrandamisega seotud notaritasud ja riigilõivud tasub ostja.

Enampakkumine Harju-Risti, Ohtu ja Klooga korterite müügiks

Valla omandis on jätkuvalt ka tühjalt seisvaid kortereid, mis on otstarbekas võõrandada. Volikogu otsustas müüa avalikul enampakkumisel järgmised korteriomandid:

Harju-Risti tn 1-3, Harju-Risti küla, 1-toaline korteriomand (registriora number 12609202), mis koosneb 310/3402 mõttelisest kinnistuosast ja reaalosast eluruum nr 3 üldpinnaga 31,00 m², alghinnaga 3 100 (kolm tuhat üks sada) eurot;

Väike-Ohtu 1-4, Ohtu küla, 2-toaline korteriomand (registriora number 13449202), mis

koosneb 430/1723 mõttelisest kinnistuosast ja reaalosast eluruum nr 4 üldpinnaga 43,00 m², alghinnaga 5 500 eurot;

Kivi tn 4-11, Klooga alevik, 1-toaline korteriomand (registriora number 8121102), mis koosneb 266/19611 mõttelisest kinnistuosast ja reaalosast eluruum nr 11 üldpinnaga 26,60 m², alghinnaga 4 000 eurot.

Jätukub aiamaade erastamine Rummu

Rummu alevikus on Lääne-Harju valla omandis 61 348 m² pindalaga kinnistu (registriora nr 2815350), mis on jagatud 88 maatulundusmaad (100%) ja 4 transpordimaa (100%) katastriüksuseks. Tegemist on pikaajaliselt aiamaadena kasutatavate maatükkidega, mis on kasutajate poolt osaliselt hoonestatud aiamaadega. Lääne-Harju Vallavalitsuse 31.07.2018 korraldusega nr 520 on kehtestatud Rummu alevikus Aiamaa maaüksuse ja selle lähiala detailplaneering, millega jagati maatulundusmaad sihtotstarbega katastriüksus põllumajandusmaad kasutusotstarbega kruntideks. Volikogu otsusega müüakse Rummu aleviku aiamaad kasutajatele, kes selleks soovi avaldavad hinnaga 1,00 EUR/m². Augustis laekus 45 ostusoovi. Lisaks nendele on laekunud veel 25 aiamaa kasutaja avaldust.

Erivajadustega inimeste kodud saavad turvalisemaks

ajaleht@laaneharju.ee

» Lääne-Harju Vallavalitsuse projekt sai Riigi Tugiteenuste Keskuse meetme „Puuetega inimeste eluasemete füüsilise kohandamine“ kolmandast taotlusvoorst toetust summas 14 749,20 EUR. Selle eest remonditakse nelja Lääne-Harju valla elaniku kodu nii, et neil oleks tualett- ja pesemistruume lihtsam ja mugavam kasutada.

Meetme „Puuetega inimeste eluasemete füüsilise kohandamine“ eesmärgiks on kohandada elu-, õppimis- ja töötamistingimusi üle Eesti vähemalt 2000 kodus, kus elab erivajadustega inimesi. Lääne-Harju vallas on

Pesemistingimused muutuvad turvalisemaks kui vannitoas asendada vann dušinurgaga.

FOTO: ERAKOGU

varasemalt remonditud 10 erivajadusega inimese kodu ning selleks on saadud toetust kokku 37 209,48 EUR.

Rummu elanik Jaanus Riimets, kelle kodus kohandati köök vastavalt tema nägemispuudele, on tulemusega väga rahul: „Asjad paiknevad nüüd köögis kompaktsemalt koos ja leian need lihtsamini üles. Saan mustad nõud kergesti asetada nõudepesumasinasse ja seetõttu on ka köök puhtam.“ Järgmise projektiga tehakse ümberehitused tema korteri vannitoas. Vann asendatakse dušinurgaga ning Jaanus loodab, et ka pesemistingimused muutuvad palju turvalisemaks.

Aasta 2020 hästi restaureeritud mälestis – Padise kloostri varemete konserveerimine

Muinsuskaitseameti aasta-preemiade jagamisel anti preemiad neljateistkümnele möödunud aasta kõige silmapaistvamale restaureerimistöle, uusehitisele ajaloolises keskkonnas, inimesele, avastusele ja teole. Tunnustus jõudis ka meie valda. Fotol vasakult Padise klooster SA juhataja liige Marje Kidron, projekti eestvedaja Heli Nurger, arheoloog Villu Kadakas, restaureerimisprojekti autor Mart Keskiküla (AS Restor), tööde toetaja Marko Kozerenko (Tarrest AS), arheoloogiline järelevalve Paul Ööbik.

FOTO: STUDIUM VOCALE

Tünpu meeskoor Ene Kangroni juhatamisel laulab suurmeistri mälestuseks.

Suurmeistri auks kõlas vägev meestelaul

ajaleht@laaneharju.ee

» 19. septembril toimus Tünpu nimelises pargis Tuulna külas mälestuskontsert "Suurmeister 155".

Armastatud helilooja, organist, koorijuht ja muusikaõpetaja Konstantin Tünpu sündis 1865. aastal Klooga mõisa meieri peres ning huvitus juba lapsest koorilaulust. 1886–1891 õppis ta Peterburi konservatooriumis orelit ja kompositsiooni ning 1892. a alustas tegevust Niguliste kiriku organistina.

1916. a asutas Konstantin Tünpu Tallinna Meestelaulu

Tallinna Meestelaulu Seltsi meeskoori järjepidevust kannab edasi tänane Tünpu meeskoor koos koorijuhtide Ene ja Tõnu Kangroniga.

Seltsi meeskoori ja oli selle dirigent 10 aastat. Tema professionaalne tegevus pani aluse Eesti meeskoorilaulu arengule ja 1921. a loodi Tünpu algatusel Eesti Lauljate Liit.

Tünpu heliloomingu moodustavad peamiselt koorilaulud.

Helilooja maeti Kopli kalmistule. Kui see Nõukogude võimuorganite poolt hävitati, maeti ta ümber Metsakalmistule. Tünpule pühendatud mälestusmärk, mis avati Kopli kalmistul 1932. a, paigutati 1965. a Tünpu-nimelisse parki Tuulna külas.

Tallinna Meestelaulu Seltsi meeskoori järjepidevust kannab

edasi tänane Tünpu meeskoor koos koorijuhtide Ene ja Tõnu Kangroniga. Koori initsiatiivil ja osalusel toimuvad Tünpu pargis iga-aastased mälestuskontserdid, kuhu kõik koorilaulusõbrad on alati oodatud. Tänavusel juubelikontserdil kõlas koorilaul veel lisaks Tünpu meeskoorile ka Eesti Teaduste Akadeemia Meeskoori, Inseneride Meeskoori ja kammerkoori Studium Vocale esituses.

Tünpu 155. sünniaastapäevaks paigaldas Lääne-Harju vallavalitsus Tünpu parki helilooja auks pühendusega mälestuspin- gid ning infotahvli.

Õpetajad mänguhoos.

Mängida on tore

Ülle Krabo, Laulasmaa Kooli lasteaia õppealajuhataja

» Lasteaialaps õpib mängides ja et laps mängiks, selleks peab õpetaja teda suunama. Ja et õpetaja oskaks suunata, selleks peab ta ise oskama mängida. Just seda õppisid Laulasmaa Kooli Lehol, Klooga, Karjaküla ja Laulasmaa lasteaia õpetajad.

Klooga lasteaia õppejuht Erika Elissaar taotles Hariduse Infotehnoloogia Sihtasutusest ProgeTiigri programmi raames toetust uute robotikavahendite soetamiseks. Taotlus rahuldati ja nii said 3472,45 euro eest, mil-

lest 30% oli asutuse omaosalus, kõik Laulasmaa Kooli lasteaiad lisaks juba olemasolevatele uued Qobo, Matatalab pro set ja Spheero Bolt haridusrobotid.

ProgeTiigri programmi eesmärk on tõsta nii laste kui õpetajate tehnoloogilist kirjaoskust ja digipädevusi.

28. septembril toimuski Laulasmaa lasteaia saalis uute vahendite tutvustus ja läbimängimine. Ja nagu mängus ikka, oli nalja ja naeru, sõbra õpetamist, koos õppimist, koos õnnestumist ja ebaõnnestumist. Edasi õpivad nende vahenditega läbi mängu juba lapsed lasteaiaühiknas.

Vasalemma õpilaste põnev sügis

Siiri Kasemaa
Vasalemma Põhikooli direktor

Matk Nõvale

Vasalemma Põhikooli V, VI ja VIII klassi kooliaasta esimene nädal lõppes nutimatkaga Nõva Liivase ranna – Peraküla matkateel. Lastel tuli 4,4-kilomeetrisel matkarajal allalaaditud kaardirakenduse abil orienteeruda maastikul, lahendada 15 ülesannet, panna tähele ümbritsevat. Lapsed said õppida ja täiendada oma loodusteadmisi.

Tuli ette ka matkateelt äraeksimist, kui kaardi usaldamise asemel usaldati liialt end ja oma rühma. Aga kogu matkaseltskond jõudis kenasti ikkagi alguspunkti tagasi.

Maailmakoristuspäev

18. septembril osalesime kogu kooliperega maailmakoristuspäeval. Laste poolt said koristatud nii kooli ümbrus, staadioniga piirnevad alad kui ka kergliiklusteede ääred Vasalemma, Rummu kui Ämari suunas.

Prahti oli üsna palju, kuigi kergliiklustee istumispinkide juures on prügikastid. Õpilased leidsid nii kasutatud autorehve, plasti, kilet, alkoholi- ja muud taarat, katki sõidetud teemärke, vana lapsevankri ning loendamatu hulgal suitsukonisid. Prügist said täis kõik kooli konteinerid.

Tegime üheskoos loodusele suure pai!

Spordinädal

Juba kuendat aastat toimuval üleeuroopalisel spordinädalal osalemine on meie koolis muutunud traditsiooniks. Sel aastal mõtlesid võistlused välja 8. klassi poisid. Spordinädala lõpetasime aulas, kus vaatasime videoid kaugushüppe maailmarekordite sooritustest, loosisime spordinädala meeneid ning valisime kooli 2020. aasta parima noorportlase, kelleks valiti õpilaste poolt Matvei Borodin.

FOTO: TRIINI FÖLDSALU

Lapsed kasvasid suvel Tallinna Loomaaia loomadele kõrvitsaid. Septembri lõpus kogusime saagi kokku ja toimetasime loomaaeda. Saaki kogunes märkimisväärne hulk – 70 kõrvitsat/suvikõrvitsat!

Paldiski Vene Põhikool sai 75-aastaseks

Violetta Zaitseva,
Svetlana Tšitšerina
Paldiski vene kooli õpetajad

» Pidevalt kasvav informatsiooni hulk ja arenev tehnoloogia nõuavad inimeselt palju teadmisi ja oskusi. See pikk teekond saab alguse koolist.

Paldiski Vene Põhikool tähistab 2020. a soliidset juubelit – 75. aastat! Algas kõik keerulisel sõjajärgsel 1945. aastal, kui oktoobris oli Paldiski keskkoolis 60 õpilast ja 5 õpetajat. 1947. a õppis koolis juba 235 last. Aastad möödusid ja linna rahvaarv kasvas ning õpilasi tuli aina juurde. 1980. aastate alguses käis koolis juba ligi 1500 last.

Algne kool asus tollaegsel Lauristini tänaval (Rae 56), kus praegu on Paldiski Ühisgüm-

naasium ja Muusikakool. 5.-10. klassi õpilased käisid koolis Nõukogude tänaval (täname Peetri 26), kus on tänane koolihoone. Laste arv oli sedavõrd suur, et õppetöö käis kahes vahetuses. Paralleelklasse oli 3-4, igas klassis õppis rohkem kui 30 last. 1990. aastate teises pooles, kui Nõukogude sõjaväelased Eestist lahkusid, vähenes õpilaste arv järsult.

Täna õpib koolis 230 last nii Paldiskist, Rummult, Kloogalt, Ämarist ning Vasalemmast.

Aastate jooksul on koolilõpetajatest sirgunud palju väärikaid inimesi. Aastatel 1955-2013 on kuldmedaliga kooli lõpetanud 54 ja hõbemedali saanud 82 õpilast.

Koolis töötab koostöövalmis kollektiiv, mille 16 õpetajat on ise sama kooli lõpetanud, nen-

de seas ka kooli tänane direktor Ljudmilla Zaitseva. See teeb kooli eriliseks. Koolil on juba mitu aastat oma hümn, mille autor on samuti kooli lõpetaja Igor Marhai.

Millest algab kool?

Iga kool algab direktorist. Just nimelt direktorist, kelle roll on alati loomingulisem ja inimlikum kui lihtsalt täita administratiivseid ülesandeid.

Ljudmilla Ivanovna Zaitseva astub juba 35 aastat hommikutele üle meie kooli läve, vaatab, kas kõik on korras, tervitab soojalt kolleege ja õpilasi, kellest mõned kiirustavad teda ka kallistama. Ja algabki tööpäev plaanitud ja ootamatute kohtumistega ning tähtsate, vahel ka raskete otsustega. Kogu oma elujõu on

suunanud Ljudmilla Zaitseva loova, mugava ja positiivse atmosfääri loomiseks koolis, kus igaüks tunneb end rahulikult ja kaitstult. Ja see õnnestub tal juba palju aastaid.

Ljudmilla Zaitseva saab hästi aru, et õpetajatöö ei ole kerge. Pikki aastaid õpetas ta ise lastele matemaatikat ja väga edukalt. 2000. aastal pälvis ta aasta õpetaja tiitli. Ljudmilla Zaitseva on nagu teenäitaja, seepärast pole ka juhus, et tänasest 24 õpetajast on 16 sama kooli vilistlased. Kas Eestis ongi teist sellist kooli, kus 65% pedagoogidest on käinud samas koolis.

Naiselik võlu, südamehealus ja samal ajal nõudlikkus, õiglustunne ja sõbralikkus - need on meie direktori visiitkaart. Tema oskus suhelda, kuulata, mõista ja

FOTO: KOOLI ARHIIV

Direktor Ljudmilla Ivanovna Zaitseva on koolis töötanud 35 aastat.

aidata on toonud kaasa kolleegide siira austuse. Tänu tema hoollele meie kool püsib! Oleme talle väga tänulikud. Toogu iga päev

uusi väljakutseid ja ideid ning las see liikumine kestab edasi! Palju õnne sünnipäevaks, Paldiski vene kool uhke juubeli puhul!

FOTO: MARIE SUHAROV

Ratturid Urve ja Maris tõdevad lõbusalt, et alati on tuul vastu, olgu see siis retkele tulles või minnes. Ja koertega on nad hästi läbi saanud, vaid üks kord Pakri poolsaarel tormasid penid väravast välja ja üks katsus neid ikka ära ka.

Kriisiajal rattaga Lääne-Harjut avastamas

Marje Suharov
ajaleht@laaneharju.ee

» Kui koroonaaeg kevadel võimust võttis, siis hõigati välja üleskutse – liikuge palju looduses! Seda võtsid kuulda kaks Klooga naist Urve ja Maris, kes ajasid kahe rattalised välja ja hakkasid mööda valda ringi väntama. Sellest harjumusest ei ole nad siiani lahti saanud ja septembri lõpus täitis neil juba 2692 kilomeetrit.

Esimene rattaretk tehti 19. märtsil Kloogaranda. Veel on jõutud Rummule, Madisele, Paldiskisse ja kõige pikem ots sõideti Padisele, kui päevateekond kujunes 48 km pikkuseks. Maris räägib, et keskmiselt sõidavad nad kolm-neli tundi päevas ja liikumiskiiruseks on 10 km tunnis. Ratturite moodsateks abimeesteks on endomondo ja sportstracer. Urve on kõik retked kenasti ka märkmikusse üles tähendanud.

Kaunid paigad ootavad avastamist

„On olnud väga põnev ja peale selle tekitab igapäevane ringiliikumine sõltuvust ja hasarti,“ räägivad nad ühest suust. Kuna Urve on elanud siinkandis alles kaks aastat, siis sõideti alguses ilusaid kohti vaatama, mida ratturite sõnul meie valda jagub. Hiljem on kodust välja viinud nii liikumisvajadus kui ka lihtsad põhjused. „Näiteks ükskord nägime facebookis postitust ilusatest kullerkuppudest ja mõtlesime, et otsime selle koha üles,“ räägib Maris ja naerab, et kullerkuppude retk kujunes 42 kilomeetri pikkuseks, kuid kevadõisi nad ei leidnudki.

Rattaga sõideti kontserdile Tünpuu parki, külastati Katrin Karisma kohvikut Laulasmaal ja kinopiknikku Kloogarannas.

„Populaarsed külastuskohad võiks suvel kauem lahti olla,“ arvavad Maris ja Urve. Kui nad kell pool seitse Padise kloostrisse jõudsid, siis nende kurvastuseks tulid viimased külastajad välja. Samuti oli kohvik Pakri Parun, kus on ideaalne päikeseloojangul kohvi juua, juba kella kuueks uksed sulgenud.

Rattasõit on kõigile

Kaasa on kutsutud ka teisi kogukonnaliikmeid, aga kes kardab kukkumist, kellel on tasakaaluhäired... „Ratta seljas on palju kindlam,“ julgustab Maris ja ütleb, et teekonda läbi mõeldes saab valida korralikud teed, mitte metsarajad. Rattafännide tähelepanek on, et kergliiklusteid kasutatakse liiga vähe. Kõige rohkem ehk on sõitjaid ja rulatajaid Laulasmaal.

Vallavalitsusele on neil ettepanek – asfalteerida lõpuni Klooga–Lehola tee, mis Keila valla ajal pooleli jäi. Seda mööda saavad vanemad oma lapsi lasteada viia või vajadusel saab sealt rattaga Rõõmu kaubamajja sõita. Seda teed on kindlasti inimestele vaja.

FILMIÕHTULE!

14.11 kell 16.00 Harjumaa Muuseumis (Linnuse 9, Keila)
Amandus Adamsoni 165. sünniaastapäeva tähistamine.
Näidatakse vastvalminud dokumentaalfilmi „Amandus Adamson. Eluajad“. Filmi tegemisest räägivad lähemalt filmi autor Ella Agranovskaja ja operaator Nikolai Šarubin. Film on vene keeles, eestikeelsete subtiitritega. **Filmiõhtu on tasuta!**

Erni Kirss „Karvased värvid“

esimene isikunäitus

Avatud
1. oktoobrist
2020

Näitus püsib ülal
30. oktoobrini 2020

Amandus Adamsoni
Ateljeemuuseum
T - P 11:00 - 18:00
Adamsoni 3, Paldiski

<https://www.facebook.com/AmandusAdamsoniAteljeemuuseum/>

FOTO: MARIE SUHAROV

Nõudlus Laulasmaa seiklusraja järele oli nii suur, et õpilaskogu esitas Hooandjasse taotluse ise.

Aktiivne kogukond loob ägedat elukeskkonda ja kutsub liikuma!

ajaleht@laaneharju.ee

» Kogukonnaliikmete abiga on viimastel kuudel avatud mitmeid spordirajatisi, kus on võimalik treenida muskleid, lennutada taldrikuid ja oma tasakaalu proovile panna. Mõnused sügisilmade jätkudes ei tasu unustada, et värskes õhus viibimine vähendab stressi ning tugevdab immuunsüsteemi.

Lehola kettagolfirada

Eelmisel aastal rajasid kohalikud noored Leholasse rambi. Nüüd, aasta hiljem tõmmati joon alla noorteprojektile „Lehola discgolf“, mis valmis kuue noore ja samuti hakkaja kogukonnaliikme Kadi Torjuse juhendamisel. Disc golfi ehk kettagolfi rada valmis paljude toetajate ja abiliste koostöös. Lääne-Harju vald maksis projekti omaosaluse 900 eurot. Perefond Kerem lubab kasutada oma maatükki. OÜ Puunokitseja hankis ja paigaldas kettagolfi korvid. Kaasa aitasid veel Viktor Tarkanovski, Tiit Tikenberg, Kaidar Liiva ja Lehola külaselts, kes tegi esimese niitmise pargis. Noorte ideede projektifond „Nopi Üles“ tegevuste raames saadi toetust 1800 eurot. Projekt viidi ellu Eesti Noorsootöö Keskuse poolt ESF kaasrahastatud programmis „Tõrjutusriskis noorte kaasamine ja noorte tööhõivevalmiduse parandamine“.

Laulasmaa Kooli madalseiklusrada

Laulasmaa Kool on jõudsalt kasvanud ning õpilastele kitsaks jäänud. Seetõttu nägid õpilased suurt vajadust, et kooliõuel oleks

FOTO: MARIE SUHAROV

Lehola kettagolfi mängitakse vanade pargipuude all ja see teeb võistluse eriti põnevaks.

FOTO: MARIE SUHAROV

Klooga uhke virgestusala asub teel järve ääde, mis annab pärast jõutreeninguid võimaluse karastavaks supluseks.

üks tore atraktsioon, kus saaks vabal ajal tervislikult, turvaliselt ja lõbusalt aega veeta. Tekkis mõte rajada madalseiklusrada. Õpilasesinduse poolt mõeldud õppeaasta kevadel loodud vah-

va video vahendusel Hooandja keskkonnas koguti 166 annetaja abiga kokku 7001 eurot, mida oli rohkem kui oodati. Tänavusel õpetajate päeval sai kauaoodatud madalseiklusrada avatud ning

Kogukonnaliikmete abiga on viimastel kuudel avatud mitmeid spordirajatisi, kus saab treenida muskleid, lennutada taldrikuid ja oma tasakaalu proovile panna.

õpilased saavad kindla kasutuskorra järgi vahetunde lõbusamalt mööda saata.

Klooga virgestusala

MTÜ Lodijärv andis kogukonnale üle jõulinnaku Kloogal, mis asub Järve tee ääres jalkaplatsti kõrval. Ehitust rahastati PRIA Leader-meetme toel summas 23 496 eurot, millele lisandus Lääne-Harju vallalt saadud projekti omaosalus 10%.

MTÜ Lodijärve esindaja Maris Ehrbachi sõnul esitas ühing projekti Lääne-Harju Koostöökogule esmakordselt ise. Abiks lähteülesande koostamisel ning protsessi läbiviimisel oli valla avaliku ruumi spetsialist Madis Vaikmaa. Jõulinnaku ehitasid koostöös K-Wooden Production Grupp OÜ ja DBC Consulting OÜ.

Kirju elukäiguga eruohvitserist kodukoha patrioodiks

Marje Suharov

» On suur õnn valla kodulugu uurides sattuda kokku kohalike ajaloo huvilistega. Ämari aleviku paigaldatavale infotahvlile sisu otsides, aitas Ämari hämaral taustal ajalookilde kokku sulandada sealse lennuväljal teeninud eruohvitser Andres Eriks.

Kohtumisele Ämari Tugikeskuse õuele on koduloohuviline kaasa võtnud päevinäinud mapi, kus leidub muu hulgas ajaleheväljavõtteid alates Vasalemma valla alguspäevilt kuni viimaste Lääne-Harju Vallavolikogu valimiste ajani.

Ämari lennuvälja tõus ja mõõn

Kohalikkude alevikueelu hästi tundev ja elanikke Vasalemma vallavolikogus esindanud Andres Eriks on elanud Ämaris üle neljakümne aasta. Kui ta siia 1977. a. elama asus, töötas lennuväli täie võimsusega. Nõukogude sõjaväelennuvälja personali jaoks ehitatud Ämari alev oli kinnine tsoon, kus elas 3000 inimest. Lennuvälja maa-alaks Suurkülas eraldati Eesti Vabariigi ja NSV Liidu sõjalise kokkuleppega 1940. aastal 2,4 km². Lennuvälja ehituseks läks alles 1945. aastal ja põhilennuväljana võeti see kasutusele aastal 1952. Pärast Nõukogude vägede lahkumist ja lennuvälja sulgemist 1992. aastal jäi ka alevi inimesi vähemaks ning 1990. aastate lõpuks oli mitmest majast saanud tondiloss. Lammutati viis viiekordset elumaja ja hotell, väiksemaid kortermaju müüdi võileivahinna eest eraisikutele.

Õhku jäi ka küsimus, mis saab lennuväljast edasi ja kas taasiseseisvunud Eesti riik jõuab üleval pidada lennuvälja ja lennuväge. Esimesena ruttasid appi rootslased, kelle huvi oli rajada tsiviillennuvälja transportlennukite jaoks, teine osa lennuväljast oleks jäänud Eesti kaitseväe kasutusse.

Toonases vallamajas arutati isegi plaani ühendada Ämari raudteed mõõda Paldiskiga, et varustada lennukite kütusega. Plaani juures kujunes liialt kulukaks Vasalemma jõe sild.

Keerukate küsimuste lahendamisel lennuvälja asjus oli abiks ka endine vanemohvitser Andres Eriks, kellel oli pikaajaline kogemus lennu ja raadiotehnika alal.

Rotid töid preemiaks Volga

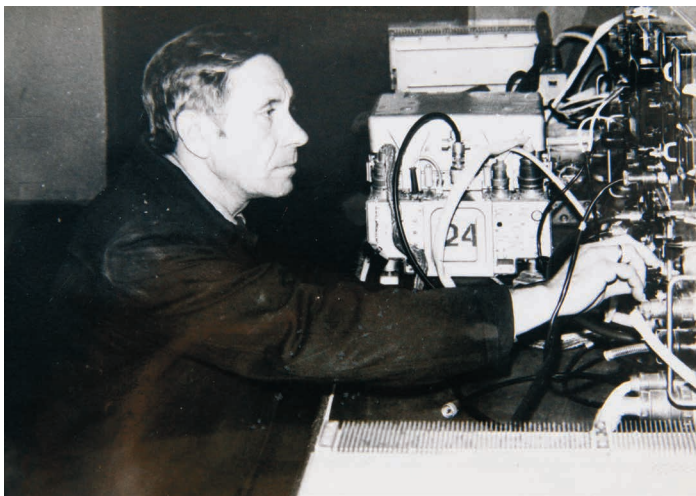
Andrest huvitas raadiotehnika juba Kunda Keskkooli päevilt, kui ta vedas raadioringi. Pärast kooli lõpetamist, et mitte jääda tolmusesse Kundasse, õppis ta aastatel 1962–1965 Riia sõjakoolis lennukite raadiotehnika koolis.

Leitnandina sõjakooli lõpetanu räägib, et soovis tulla teenima nn. Pribaltikasse, aga see oli liiga kuum koht, kuhu oli suur tung. Esimesed kuus teenistus-aastat möödusid tal hoopis Ungaris.

Järgnes kaks aastat teenistust Gruusias ja siis Aafrikas. Uganda riik oli ostanud endale

Andres on elanud Ämaris üle neljakümne aasta ning ta on hästi kursis nii asula kui ka sealse kalmistu ajalooga.

Hobist raadiotehnika vastu sai elukutse nõukogude armees.

viis lennukit ja lendurid vajasisid väljaõpet. Ekvaatoril olekust meenutab Andres nii-öelda õnne toonud õnnetust, kus rotid ronisid lennukisse ja närisid juhtmed läbi: „Eks minu osa oli palju, et lennuk sai uuesti õhku tõusta. Kui tuli autolubade jagamise aeg, siis anti ka mulle Volga ostu luba. Eskadrillile ülem ütles, et kui häda käes, siis Eriks aitab ikka välja.“

1977. aastal Ämari ehk Suurküla lennuväljale suunatud kapten Eriks määrati lennukite remondi ja hoolduse grupi ülemaks. Tema ülesandeks jäi muu hulgas ka hukkunud lenduritele ausammaste püstitamine.

Piloodi ohtlik elukutse

Jalutades Ämari sõjaväekalmistule, on eruohvitser mõtlik: „Olin alati esimene, kellele teatati õnnetusjuhtumist. Vaja oli

üles leida alla kukkunud lennuki salajane aparatuur ja must kast.“ Andres lisab, et tavaliselt ei jäänud pärast õnnetust piloodist ega lennukist suurt midagi alles. Heal juhul leiti püstol ja mõned kehaosad. Hukkunud lendurite tuhk viidi kodumaale ning mälestusmärgina kasutati mõne maha kantud reaktiivlennuki tiiba. Kuigi lendureid kalmistule maetud ei ole, on seal siiski kümnete sõdurite hauad. Näiteks pärast II maailmasõda, kui lennuvälja ehitusega alustati, toimus kokkupõrge metsavendade ja ehitusala kaitsvate sõdurite vahel.

Eruohvitser näitab kalmistul suurt hauakivi kuuteiskümne nimega. 1978. aasta kosmonautikapäeval toimus raske õnnetus, kui lennuväljal sõitsid kokku tehnilise personali auto ja sõdurite transportiv presentkatttega auto, mis süttis põlema.

„Minu ohvitseriaja jooksul on alla kukkunud terve polgutäis lennukeid, nii umbes 30–40. Tihsti oli õnnetuste põhjuseks pilootide sõiduvead, kuid ka lennukite tehnilised rikked ning ilm.“ räägib eruohvitser kurbadest faktidest ning näitab kätega õhus toimunud lennumanöövreid.

Nõukogude ohvitserist eesti mees

Kuigi kõnes kostub endisel ohvitseril vene aktsenti, on tõelise eesti mehe perekonna elusaatus juhtinud Eestis valitsenud riigikorrad.

Üks Andrese viiest tädist, kelle kuritegu oli see, et ta toitis metsavendi, pääses Nõukogu-

de soldatite käest põgenema ja elas metsas. Tema rinnalaps jäi Andrese ema ja tädide kasvata. Eriksite perekond elas sel ajal Virumaal Maru rannas. „Kui poiss oli minu ema juures hoida ja piirivalveprojektor jäi maja peale pidama, teadsime, et tullakse läbi otsima. Eeldati, et lapse ema tuleb meile poega vaatama,“ meenutab Andres, kellele valgusefektid tekitavad siiani kõhedust. Veel räägib ta uhkusega, et vanaisal oli kahemastiline purjekas, aga Siberisse minekust ta pääses, sest vanaisa elutee lõpes enne küüditamisi.

Partisan või metsavend?

Pärast okupatsioonivägede lahkumist ja lennuvälja likvideerimist jäi Andres teenitud pensionile. „Mind tõmbas meri – sõitsin igal hommikul Kloogaranda ja õhtul tagasi,“ räägib NSV Liidu vanemohvitser, kes saab siiani Moskvast pensioni. Ta meenutab, et taasiseseisvumisa alguses oli küll viltuvaatamist, kutsuti okupandiks ning ei antud isegi suhkrutalonge: „Eks on olnud palju oma meelestatuse selgitamist ja loo rääkimist“.

Elu keerdkäikudele vaatamata pakuti lennunduse eruohvitserile kohta Eesti Kaitseväes. Teenistusest ta küll loobus, aga palju oli abi tema teadmistest ja kogemustest Ämari lennubaasi taasavamisel 1997. aastal. Andrest on kutsutud mitmeid kordi Kaitseministeeriumisse kogunemistele ja ta on uhke, et on kohtunud pea kõikide Eesti presidentidega.

Pillimängu õppimine arendab aju

Ljudmila Maslakova
Paldiski Muusikakooli
direktor

» Järgmisel aastal tähistab Paldiski muusikakool oma 40. aastapäeva. Sel perioodil on koolil olnud 254 lõpetajat, mõned neist valisid muusika ka oma elukutseks. Kindel on see, et kõik õpilased omandasid koolis enda jaoks olulised oskused: muusikamängu oskuse, keskendumisvõime avalikel esinemistel, kannatlikkuse ja oskuse teha tööd.

Teadlased on tõestanud, et pillimängu harjutamine avaldab märkimisväärt mõju aju struktuurile, parandada mälu, ruumilist mõtlemist ja kõneoskust.

Pillimäng on mitmekülgne ja keerukas tegevus, mis hõlmab nägemist, kuulmist ja kompamist, samuti peenmotoorseid liigutusi ning sellisel tegevusel võib olla pikaajaline mõju meie ajule.

Uuringud on näidanud, et elukutselistel muusikutel on suuremad need aju piirkonnad, mis on seotud liikumise, kuulmise, visuaal-ruumiliste võimetega. Samuti aju kahte poolkera ühendav valgeainest mõhnkeha on muusikutel tunduvalt suurem.

Albert Einstein on öelnud: „Reaalteadus ja päris muusika vajavad samu mõtteprotsesse.“ Ehk siis muusikatunnid aitavad kaasa närviühenduste tekkimisele ajus, mis muudavad inimese targaks ja võimeliseks keerulisi probleeme lahendada.

Oluline on mõista, et pillimängus on väga suur osa füüsilisel treeningul, mida võib nimetada spordiks. Selleks, et tabada sõrmedega õigeid noote, on vaja treenida lihaseid, koordinatsiooni, puhkpillide puhul hingamist. Teha seda samal ajal ka õigete rütmidega, stiiliga, dünaamikaga vajab tundide viisi treeningut. Selliselt mõistame, et pillimäng arendab distsipliini ja aja planeerimist.

Kui füüsilised oskused on omandatud, siis on lihtne neid kasutades esitada kaunist muusikat ja luua ka uut muusikat. Kindlasti vajab treenimist ka esinemisnärvi, mida paraku saab harjutada ainult esinemisel. Oskus esineda publiku ees, on vajalik paljudes elukutsetes. Pillimängu õppinud inimestel on see juba tuttav olukord ja annab palju eeliseid tulevikuks.

Soovitame innustada pillimängu omandamist juba alates lapsepõlvest. Teinekord vajab laps tuge olla vastupidav ja vastutustundlik hetkedel, kui arenemisjärgus on hea distsipliin.

Oskused, mida omandatakse pillimänguga, omandavad pikaajalist mõju, arendavad aju ja kujundavad kultuuri armastava inimese.

Kõikidest meelelahutus-test on muusika kõige peenem ja õilsam nauding.

Tarbi mõõdukalt, sorteeri nutikalt!

Kairi Niinepuu-Mark, "Targa valiku praktikum" projektijuht

» 24. septembril toimus Targa Valiku Praktikum kolmas seminar, mis võttis fookusesse jäätmed kui ressursi.

Seminaril tutvustas valla keskkonna- ja planeeringute osakonna juhataja Kerli Lambing valla jäätmemajanduse plaane ja väljakutseid. Märksõnadeks on elanikkonna teadlikkuse kasv jäätmete sorteerimisest ning selleks mugavate tingimuste loomine. Suurimateks väljakutseteks peetakse endiselt loodusesse ja prügikonteinerite ümbrusesse tekkivad jäätmevõrre, jäätmete paigutamine selleks mitte ettenähtud konteineritesse ning jäätmeveoga seotud takistused hajasaastuses.

AS-i Ragn-Sells esindaja Rainer Pesti tõi välja, et 2020. aastal peaks ostetud asjadest 50% jõudma materjalina taaskasutusse. Eestis on antud näitaja juba 10 aasta jagu 30%, mis näitab, et jäätmete sorteerimises tuleb teha kiiresti drastilisi edasiarenguid. Liikumise Kompostiljon (kompostiljon.ee) esindaja Anneli Ohvri toonitas, et ühiskonnast tuleb välja disainida sõna "prügi", kuna kõik meid ümbritsev on ressurss.

Kas mul on ostetavat asja ikka tõepoolest vaja?

Seminaril toonitasid kõik esinejad, et jäätmete probleem algab tarbimisest. Statistiliselt on arvatud välja, et kui kõik tarbiksid selliselt nagu eestlased, oleks meil vaja 2,5 planeeti ning maakera ressursid oleks saanud sel aastal otsa juulikuus. Esita endale poes küsimus, kas mul on tõesti seda asja vaja? Kas on vaja seda nii suures koguses või kas ma leiaksin alternatiivse võimaluse ringmajandusest, taaskasutusest? Lähimõeldud tarbimine aitab säästa ka pere rahakotti.

Mis saab jäätmetest, kui ma neid ei sorteeri?

Kõige halvem variant on visata kõik jäätmed kokku olmeprü-

Targa Valiku Praktikum kolmas seminar toimus Lääne-Harju Kultuurikeskuse Klooga Majas, kus peamiselt räägiti jäätmete sorteerimisest.

gisse. Kui viskad kokku klaasi, pakendid, vanapaberi ning biojätmed, siis on see materjal nii määrdunud, et ümbertöötleda ei soovi seda kasutada – selle puhastamiseks kulub liiga palju ressursse: vett, kemikaale ning energiat. Olmeprügi läheb põletamisele ning materjaliressursina on see inimesele jäädavalt kadunud.

Kuidas sorteerimisega alustada?

Alustamiseks sorteeri eraldi materjalid, mille taaskasutusväärtus on kõige kõrgem. Paiguta kodu mugavalt ligipääsetavasse kohta liigiti kogumise kastid (mina kasutan Jyski kaanega pesukorve), nii saab kiirelt kogu perele sorteerimine käepäraseks ja loomulikuks toiminguks.

1. Klaasi on taaskasutatav praktiliselt lõpmatult. Vanad purgid ja pudelid on ümbertöötlejate jaoks kõrge väärtusega.
2. Teiseks sorteeri eraldi biojätmed – kõik, mis on taimne. Toidusala seminarilt kuulsime, et inimese ülesandeks peaks olema mulla juurde tekitamine ning selle rikkana hoidmine. Kompostimine on lihtne ja mugav võimalus saada biojätmetest toitainerikas muld. Sorteerimata biojätmed rikuivad kõik teised jäätmed, seega on nende eraldi paigutamine esimene samm ressurside säästmiseks.
3. Vanapaber ja papp on kolmas liik, mis leiab tänuväärset taaskasutamist. Vanapaberi sorteerimine aitab säästa loo-

Keila-Joa kortermajade Lossi 1 ja Lossi 3 elanikud kasutavad alates juuli algusest biojätmete sorteerimiseks kompostit. Valmis kompost leiab tulevikus kasutust pöõsa- ja lillepeenardes. Kogukonna esindaja Maret Vetemaa sõnul võtab prügi sorteerimise harjumus veel aega, aga tasapisi inimesed kohanevad sellega ning näevad, et kulutused prügi äraveole langevad: "Mul on ütlema hea meel, et algus prügi sorteerimises on tehtud."

da biojätmetest toitainerikas muld. Sorteerimata biojätmed rikuivad kõik teised jäätmed, seega on nende eraldi paigutamine esimene samm ressurside säästmiseks.

dust, väiksemad paberid, mis kodumajapidamises tekivad, saab kasutada ka biojätmete kompostis. Tubli sorteerija kogub olmejäätmetest eraldi ka plastiku ja metallpakendid, mida võib sorteerida ühte kotti. Sorteerimist lihtsustavad kodumajapidamises kogumisa-

numad. Nii on mugav vastavat liiki materjal kohe otse õigesse anumasse pista ning nii näed, et olmejäätmeid tekib tõepoolest väga vähe.

Näpunäiteid keskkonnasõbralikuks eluviisiks

- * Osta kohv enda termosesse. Eesti tanklates hoiad nii kokku ka kohvi hinnalt.
- * Poes käies võta kaasa taaskasutatav poekott, puu- ja juurviljade jaoks kasuta taaskasutatavat võrkkotti, mille kaal ei erine eriti palju kilekotist.
- * Kasuta oma taaskasutatavat veepudelit ja joo kraanivett.
- * Märka ja väldi ühekordseid asju. Ühekordsete karpide, taldrikute, sööginõude ja paberkäterätikute tootmiseks kulub praktiliselt sama palju ressursse nagu korduvkasutatavate puhul.
- * Enne uue eseme ostmist mõtle, kas saaksid sama asja hoopis laenata ja kas sul on ikka vaja seda koju seisma osta.
- * Enne uue eseme ostmist vaata üle vähekasutatud asjade pakkumised.

Ringmajanduse arendamise võimalused Lääne-Harju vallas

28. oktoobril toimub roheline valla teine seminar. Kuna sellel aastal on roheline valla tiimi fookuses jäätmemajandus, võtab teine seminar fookusesse ringmajanduse võimaluste loomise vallas. Omavalitsuse rolli, võimalusi ning jäätmekorraldusega seonduvaid probleeme käsitleb ringmajanduse ekspert Harri Moora, seminari paneelivestlust suunab ning juhib ERR-i keskkonnasaate Osoon toimetaja Kristo Elias,

paneelis osalevad ka vallavanem Jaanus Saat ning ringmajandust ja keskkonnasõbralikkust eluviisi viljelev Katarina Papp.

Seminaril luuakse videosild vallaelanike kodudesse, kus näeme, kuidas on ringmajandus korraldatud kodus ning mitmes valla asutustes. Seminari teemad käsitleks paikkondade lõikes on oluline roll seminari osalejatel, kellelt oodatakse küsimusi ka oma küla või asula kontekstis. Kõigile seminarile registreerujatele, kes seminari ruumi ei mahu, edastatakse keskkonna Teams otsevaatamise link, kus on võimalik esitada küsimusi ja saada seminarist virtuaalselt osa. Seminari info ja registreerumine rohevald.ee avalehelt.

Targa Valiku Praktikum korraldaja on Lohusalu Poolsaare Loodusselts MTÜ koostöös Meie Paldiski MTÜ ja Lääne-Harju Vallavalitsusega.

Projekti kaasrahastatakse Eesti maaelu arengukava 2014-2020 kaudu Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondist.

Kui viskad kokku klaasi, pakendid, vanapaberi ja biojätmed, siis on jäätmed nii määrdunud, et ümbertöötleda ei soovi neid kasutada.

KRIMIPÕNEVIK Williams / Kruus

TÄPSELT NAGU ROOS

Vasalemma Seltsimajas
reedel, 20. novembril kl 20:00

Lavastaja: TARMO KRÜÜS. Kunstnik: INGRID ULST.
Laval Alle-Saija Teatristuudio: ARGÕ PEETMAA, DORIS PAVLOV, INGRID ULST, HELIN VILL, HENNU KRUKOV, IMBI PALLO, JAAHIKA ULST, AGNES MORITZ-KOOL, LIIVIA VAAS

PILET 8 EUR

PALE-SAIJA TEATRISTUUDIO

Kanepi vald

ESTONIAN THEATRE

Loodav rahvatantsu segarühm ootab Padisele tantsima

Anneli Pärin
Lääne-Harju Kultuurikeskuse juhataja kt

» Lääne-Harju Kultuurikeskuse Padise rahvamajas tegutseb juba aastaid naisrahvatantsurühm. Selle kõrvale oleme loomas segarühma ning kutsume huvilisi üles liituma ja tantsurõõmust osa saama.

Ilma Adamsoni juhendamisel alustas 2001. a sügisel tegevust naisrühm „Padise“. Adamson oli rühma juhendajaks 15 värvikat aastat. Selle aja jooksul sai osaletud võistutantsimistel ning tantsupidudel. Esile tooks Soome-Eesti Tantsupeo Tampere 2012. aastal, kus osales ka Padise põhikooli lasterühm.

2016. a sügisest võttis rühma juhendamise üle Urmas Laigna. Sellest ajast on rühm osalenud talve tantsupeol Kohtla-Nõmmel ja Tõrva Loitsul. Tõrva Loits oli Märt Agu juhendamisel kohapeal sündinud etendus. Võru pärimustantsu festivali võib lugeda tantsijatele uueks kogemuseks,

kus toimus tantsumaraton ja oli ka tantsuorienteerumine.

2019. a suvel osales naisrühm Makedoonias meeleolulaval Ohridi festivalil. Käesoleval aastal planeeritud Horvaatia festival on lükatud tulevikku.

Padise piirkonnas tegutses aastaid tagasi rahvatantsu segarühm ja nüüd tahaks selle Padise rahvamajas taas elustada. Kutsume endast märku andma kõiki, kellel on huvi rahvatantsu vastu. Eelnevad oskused ei ole siinkohal määravad. Käesolev hooaeg saab rahvatantsijatele olema väga põnev, sest tulemas on nii naiste kui meeste tantsupidu. Rahvatantsijad ei tee ainult kõvasti proove ja tööd esinemise nimel, vaid nad oskavad aja maha võtta ja üheskoos mõnusa lõõgastuda.

Kallis tantsuhuviline, oled oodatud meiega koos tantsima naisrühma ja loodavasse segarühma. Lisainfo Urmas Laigna telefonil 506 2174 (segarühm) või Anneli Bergmanni telefonil 518 5242 (naisrühm).

SILMADE KONTROLL JA PRILLIDE MÜÜK

04.november alates 10.00
Lääne-Harju Kultuurikeskuse
Klooga maja
ette registreerimine
telefonil 5323 2454

*kuivasilmatest
*silmarõhu mõõtmine
*optilised päikeseprillid

Silmade kontroll 15€, prillistjale TASUTA!

HINDPERE OPTIKA

Usaldusväärne Ettevõtte 2017

01.novembril kell 16:00

KONTSERT-MÕTISKLUS

PALDISKI NIKOLAI KIRIKUS

LAULAVAD LÄÄNE-HARJU KULTUURIKESKUSE KOORID JA VAIMULIKKE MÕTISKLUSTI TOOB TEIENI ÕPETAJA JOEL SIIM.

KORRALDAB LÄÄNE-HARJU KULTUURIKESKUS JA EELK PALDISKI NIKOLAI KOGUDUS.

LÄÄNE-HARJU VALLAVALITSUSE TEATED

» Lääne-Harju Vallavalitsus on algatanud 06.10.2020 korraldusega nr 981 detailplaneeringu Kersalu külas Madise tee 16 (katastritunnus 43101:001:0517), Madise tee 18 (katastritunnus 43101:001:0519) maatulundusmaa kinnistutel ja lähialal.

Planeeritav ala asub Kersalu külas 11190 Põllküla-Madise tee vahetus naabruses Keila valla üldplaneeringu joonise 2A põhjal tiheasustuses väikeelamumaa juhtotstarbega alal. Planeeritava ala suurus koos lähialaga on 1,69 ha. Planeeringualal puudub hoonestus. Juurdepääs kinnistutele on tagatud olemasolevalt Madise tee L1 (43101:001:0520) transpordimaalt. Madise tee L1 on kaasatud lähialana planeeringualasse. Detailplaneering on üldplaneeringu kohane.

Planeeritav ala piirneb põhjas Madise 16a (43101:001:0518) maatulundusmaaga, kirdes Madise tee 12 (29501:009:0315) maatulundusmaaga, idas Madise tee

20 (29501:009:0227) maatulundusmaaga, lõunas Madise tee 22 (29501:009:0312) maatulundusmaaga ja läänes 11190 Põllküla-Madise teega (29501:009:0293).

Planeeringu eesmärk on kinnistute jagamine kolmeks elamumaa krundiks, ehitusõiguse ja -tingimuste ning keskkonnakaitseliste abinõude ja vajalike kitsenduste määramine, liikluskorralduse ja tehnovõrkude lahendamine. Planeeringu ülesanded vastavad planeerimiseaduse § 126 lõike 1 punktidele 1–9 ja 11–13, 17. Detailplaneeringu algatamisel täiendavate uuringute vajadus puudub.

Detailplaneeringu algatamise korraldusega on võimalik tutvuda valla veebilehel laaneharju.ee/alga-tatud-detailplaneeringud.

Altkülas Ekoi, Ristiku ja Väike-Ristiku maaüksuste detailplaneering
Lääne-Harju Vallavalitsus on algatanud 29.09.2020 korraldusega nr

947 detailplaneeringu Altkülas Ekoi (katastritunnus 43101:001:0523), Ristiku (43101:001:0026) ja Väike-Ristiku (43101:001:0405) katastritüksustel.

Planeeritav maa-ala paikneb Padise valla üldplaneeringu põhijoonisel planeeringukohustuse alal, juhtotstarvet määratud ei ole. Planeeritava ala suurus on umbes 5 ha.

Detailplaneering on üldplaneeringu kohane. Planeeringu eesmärk on tootmishoonete, ridealamute ja abihoonete ning vajamineva infrastruktuuri rajatiste püstitamine. Planeeringu ülesanded vastavad planeerimiseaduse § 126 lõike 1 punktidele 1–9 ja 11–12, 17. Detailplaneeringu algatamisel võimalike uuringute vajadus puudub.

Lääne-Harju vallavalitsus müüb avaliku elektroonilisel enampakkumisel 02.11.2020 osta. ee keskkonnas alljärgnevad valale kuuluvad korterid.

1. Korteriomand Väike-Ohtu 1-4 Ohtu külas (registrios number 13449202). Korteri moodustab 430/1723 mõtteline osa kinnistust ja reaalsana eluruum nr 4 üldpinnaga 43,0 m². Korteri on 2-toaline, vajab kapitalremonti ning asub 1964. a ehitatud 2-korruselise elamu teisel korrusel. Alghind 5000 eurot.

2. Korteriomand Lennu tn 24-3 Ämari alevikus (registrios number 8809802). 2-toaline korteriomand koosneb 472/26838 mõttelisest kinnistuosast ja reaalsast eluruum nr 3 üldpinnaga 47,20 m². Alghinnaga 22000 eurot.

3. Korteriomand Harju-Risti 1-3 Harju-Risti külas (registrios number 12609202). Korteri moodustab 310/3402 mõtteline osa kinnistust ja reaalsana eluruum nr 3 üldpinnaga 31,0 m². Korteri on 1-toaline, vajab kapitalremonti ning asub 2-korruselise elamu teisel korrusel. Enampakkumise alghind on 3100 eurot.

ROHELINE VALD

Mida teha tekkinud jäätmetega?

KOGU LIIGITI

- Biogunevad** jäätmed komposti või telli biogunevatele jäätmetele mõeldud konteiner.
- Pakendid** kogu eraldi ja vii selleks ette nähtud pakendi konteinerisse.
- Paber ja papp** kogu eraldi ja vii selleks ette nähtud konteinerisse.
- Klaas** kogu eraldi ja vii selleks ette nähtud konteinerisse.
- Pandimärgiga** pudelid/purgid vii tagastuspunkti.
- Biogunevate** jäätmetest saab head mulda taimedele.
- Plastpudelitest** tehakse uusi plastpudeleid, pörandalaua, alamoõliit, alaposte, fiise ja ka näiteks jalgpallisärke.
- Vanapaberist** saab teha uut paberit ja pappi, munakarpe, vihkuid, ajalehti, WC-paberit, pakkepaberit jms.
- Klaaspudelitest** tehakse uusi pudeleid ja purke, vaase, klaase, vaagnaid, kausse ja muid klaasist tooteid.
- Plekkpurdidest** tehakse uusi purke, autoosi, ehitusdetaile, kruve ja mutreid, torusid, konteinerid, aedu ja tööriistu.

Jäätmete koht on jäätmejaamas!

» Lääne-Harju valla elanikke teenindab Karjaküla jäätmejaam, mis asub Tõmmiku külas Karjaküla kalmistu ja AS-i Keila Betooni vahelisel alal. Jäätmejaam on avatud T, N ja L kell 10.00-18.00.

Lisainfo: 588 44870; www.hkt.ee/karjakula-jaatmejaam
Jäätmejaamas võetakse Lääne-Harju valla elanikelt (vastavalt sissekirjutusele) tasuta vastu:

- lehtklaasi kuni 0,1 m³;
- autorehve kuni 8 tk;
- elektroonikajäätmeid;
- paberit ja pappi;
- segapakendeid;
- ohtlikke jäätmeid (akud, patareid, värvijäätmed, kemikaalid, vanaõlid, õlifiltrid, ohtlike ainete pakendid, elavhõbe, ravimid, taimkaitsevahendid).

Täiendav jäätmekäitlusealane info on leitav valla kodulehelt: laaneharju.ee/jaatmemajandus

LÄÄNE-HARJU KULTUURIKESKUS

Lääne-Harju Kultuurikeskus kutsub

21. november kl 15 Padise rahvamajas Padise Teatripäev

Päev täis etendusi kohalikelt ja külalisteatritelt. PadiseRahva Teater tähistab samas oma 5. sünnipäeva. Avatud kohvik.

Päevapilet 5 eurot, lapsed tasuta. Piletitulu läheb kohaliku teatritegevuse toetuseks. Tasumine sularahas.

Lisainfo telefonil 5304 0839 või e-postil juhataja@kultuurikeskus.laaneharju.ee, Anneli Pärilin

Riigimetsa Majandamise Keskus (RMK) tutvustab oktoobris Meremõisa telkimisala rekonstrueerimise projekteerimise eskiislahendusi.

Meremõisa telkimisala on Lääne-Harju vallas ja ka vabariigi tasandil üks külastatavamaid telkimisalasid.

Tutvustamisüritus toimub 26.10 kell 15:00

Paldiskis Lääne-Harju vallavalitsuses Rae tn 38 II korrusel.

FOTO: MADIS VAIKMAA

Infotahvliid tänaval, metsa ja ranna veeres on põnevaks lugemiseks nii kohalikule teelisele kui ka turistile.

Üle valla paiknevad turismi-kaardid tutvustavad valda

ajaleht@laaneharju.ee

» PRIA Leader-meetme toel on saanud teoks ühisprojekt Saue vallaga, mille tegevuste käigus paigaldatakse Lääne-Harju ja Saue valda kokku 28 asukohas suured turismiinfokaardid ja infostendid. Neist 9 asuvad Saue ja 19 meie vallas. Projekti kogumaksumus on 64 776 eurot, millest 90% ehk 58 298,40 eurot moodustab Leader-toetus.

Sel suvel said paika suured turismiinfokaardid, mida on kahesuguseid. Ühed aitavad turundada Balti riikide rannikut läbivat rahvusvahelist matkarada ning teised meie valda kui ühtset turismipiirkonda. Küllap pakuvad valla kaartidel kuvatavad eesti- ja ingliskeelsed tekstid erinevate kohtade loodus- ja ajaloost huvi ka kohalikele elanikele.

Suvel paigaldatud suurte kaartide kõrval seisab mitmel pool veel väiksem kohastend, mille tühjad raamid on järgemööda täitumas antud asukoha ajaloolise või koduloolise või muu põneva teabega. Väiksemate kohastendide fotod ja teksti algmaterjal on leitud arhiividest ja avalikult avaldatud kirjasonast, kuid nii mõneski kohas on abiks olnud ka kohalikud ajaloo huvilised ja kogukonnaliikmed. Kõigile neile suur tänu! Arendus- ja avalike suhete osakonna nõunik Egle Kaur tõdeb, et nii mõnegi aleviku kohta on olnud raske leida kompaktselt infot, mille põhjal lühikest, aga lugejale põnevat ja usaldusväärset teksti koostada. Infoküllukeste siit ja sealt kokku otsimine ja koondamine on väga ajaminukas nagu käsitöö.

Osad stendid on mõeldud täitma kogukonna teadetetahvli rolli ehk nendele võib kleepida ja klammerdada kuulutusi ja teateid.

Paigaldamata on veel umbes kümmekond kohaliku infoga kohastendi, mis püütakse lähikuudel valmis saada. Huvipakkuvaid kohti on Lääne-Harju vallas ju väga palju ja soov on võimalikult paljusid neist jõudumööda ka infokuvadel tutvustada.

Valla avaliku ruumi spetsialist Madis Vaikmaa selgitab, et kaartide asukohavalikul oli vaja tagada ranniku matkaraja olulisemates punktides (suurem turismiobjekt, rajakoridori muutus/pöörde) vajalik info rajast, selle kulgemisest ja selle äärde jäävatest huviväärsustest.

Valla kaardiga stendidest osad on seal, kus oli vaja vahetada välja vananenud infoga tahvliid. Neid lisati juurde ka uutest kohtadest, enim külastatavates turismiobjektide juures. Oluline oli, et antud asukohas saaks peatuda nii auto kui ka kergliikleja.

Õnnitleme!

Valda sündisid

Stefan Tõnisson
Markus Aulik
Romet Puust
Robert Sorokin

Joosep Talvik
Markus Lainesaar
Anthero-Aare
Matthiessen

Liis-Marii Arras
Kairon Thor Parkja
Timur Brõzgin

RISTI KOGUDUSE TEATED

Jumalateenistused Risti kirikus Harju-Risti kuu 2. ja 4. pühapäeval: pühapäeval, 25. oktoobril kl 13, pühapäeval, 8. novembril kl 13.

Pühapäeval, 22. novembril - igavikupühapäev, [surnute mälestuspüha jumalateenistus](#)
Laulab segakoor Rello, dirigent Thea Paluoja.
Mälestussoovist palume teada anda aadressil risti@eelk.ee või tund aega enne jumalateenistust kogudusemajas.

Lasteklubi kuu 2. ja 4. pühapäeval algusega kl 13
Noortekas 11-15-aastastele reedel, 13. novembril kl 18.30
Vajalik eelnev registreerumine tel. 525 4884.

Võtke julgelt ühendust, kui soovite ristida oma lapsi, kihluda või laulatada oma abielu.

Avatud **piibliring** kuu esimesel reedel, 6. novembril kl 18.30 kogudusemajas.
Jumalateenistuste salvestused on järelvaadatavad ja -kuulatavad koguduse kodulehel www.ristikirik.ee ja FB/ristikirik

Sõbra tuba ehk taaskasutuskeskus
Risti vanas koolimajas N 11-14 ja L 11-16
või kokkuleppel tel 5344 8571. Teise ringi riided, jalanõud jm.

Õp Annika Laats, tel 55649 256, risti@eelk.ee
www.ristikirik.ee

EELK HARJU-MADISE KOGUDUS ANNAB TEADA!

25. oktoober - 21. pühapäev pärast nelipüha, jumalateenistus armulauaga kell 11

1. november - 22. pühapäev pärast nelipüha, jumalateenistus armulauaga kell 11

2. november - Hingedepäeva palvus Taizē lauludega kell 18

8. november - 23. pühapäev pärast nelipüha, jumalateenistus armulauaga kell 11

15. november - Valvamispuhapäev, jumalateenistus armulauaga kell 11

22. november - Igavikupühapäev, jumalateenistus armulauaga kell 11

Vajadusel võta julgelt ühendust koguduse õpetajaga.
[Reet Eru](mailto:reet.eru@eelk.ee), tel. 5690 4754 või e-post: reet.eru@eelk.ee

KONTSERT

Romantiline
DVORAK

24/10

Lääne-Harju Kultuurikeskus (Padise)

14:00

Sissepääs tasuta

Mustlaste laulud, op. 55 • Armastuslaulud, op. 83
Laulud Gustav Pfleger-Moravsky sõnadele, Op. 2

Olesya LITNEVSKI, laul (sopran)
Anu RANDMA, klaver

6+

ERAKUULUTUSED

Fekaalivedu, kogumiskaevude tühjendus! Helista ja küsi pakkumist tel 53 468 430

Korstnapühkija ja pottsepa teenused; ohtlike puude/okste langetamine; viljapuude lõikamine; trimmerdamine; heki lõikamine ja pügamine. Tel +372 5348 7318, e-post igor@inkteenused.ee

Kutsetunnistusega korstnapühkija. Töötan puhtalt ja väljastan ametliku akti. Tel 56890125, e-post kuldnoop@gmail.com

Hendrek Forest Fund OÜ müüb lõhutud pargipuid Leetse mõisast. Hind kokkuleppel. Tel 56 686 484

Müüa puitbriketti, pelletit, pakitud kivisütt ja kütteklotse võrkkotis. Transport Keila lähiümbruses tasuta. Tel 53593615, keilabrikett.ee

Müüa soodsalt Lääne-Harju vallas, Tõmmiku külas, Aarnamäe karjääris täitepinnast, sõelutud ja sõelumata mulda, transpordivõimalus. Tel 56 564 103, e-mail: pallemmer@gmail.com

Ostan seisma jäänud sõidukeid. Toimivaid, avariilisi, riketega, arvelt maas, vanu ja lihtsalt kasutult seisvaid. Koha peal kiire vormistamine ja tehing. Pakkumisi ootan seisevauto@gmail.com või 56188671

Järgmine Lääne-Harju valla leht ilmub 17. novembril.

Pakume tööd kogunud automehaanikule. Töö asukoht Keila lähedal Kumna külas. Helista ja küsi lisa: +372 5028725 www.bennett.ee

Pakume tööd korstna- majahoidjale tootmishoones. – Sobib hästi ka meesterahvale. – Töö aeg kokkuleppel. – Asume Keila linnast 3km kaugusel Kumna külas. Helista ja küsi lisa +372 5281437

Valmistan puidust uksi ja aknaid. Kontakt: Toomas tel 53087220

Ökokompostmuld, sõelutud põllumuld, kõdusõnnik (hobuse ja lehma), freesasfalt, graniitkillustik, liiv, killustik. Tel 501 5992 väikeveod.ee

Üldehitus, katuse-, fassaadi- ja viimistlustööd. Pakume võtmed kätte lahendusi hoonete, majade ehitusel. Tel 53 529 476 mehitus@gmail.com

Ostame vanavara- mööbel, dokumendid, fotod, mänguasjad, nõud, tööriistad, ehted, kunst, mootorattad ja palju muud! Ardo, 56 07 85 79

Ostan Riga võrri, Delta, Mini ja nende varuosi. Tel 5219252, andrusat@gmail.com

Metsakeskus.ee

Ostame kasvavat metsa, põllumaad ja metsakinnistuid hinnaga kuni 10 000 eurot/ha. Kinnistud võivad olla tehtud raietega või asetseda piiranguvõõndis. Tel: 56 111 900

WWW.PUISTEMEES.EE

ISOVER SAINT-GOBAIN

PUISTEVILLA PAIGALDUS 50 16689

ARHITEKT ERAMAJA projekt

Ka tagantjärele, laiendus, rekonstr., abihoone. Hind ehitusloani 1000-1500 eur, oleneb suurusel ja keerukusel 58 319 789 aare.keel@gmail.com

EHITISTE SEADUSTAMINE KASUTUSLUBA PROJEKTID AUDITID MÕÕDISTUSED

+372 5699 3014 info@ehitusdokument.ee www.ehitusdokument.ee

IKORSTEN

Professionaalne ja kaasaegne korstnapühkimisteenus sinu eramule! Helista 56004050 või kirjuta info@ikorsten.ee www.ikorsten.ee

Notarid

Lee Mõttus Priidu Pärna

avasid büroo **Sauel, Tule põik 1** (Sae Ärimaja)

Vastuvõtt E ja T tel 60 52 112, e-post: saue@notarmail.ee

Keilas asunud notaribüroo on suletud.

Benita

Usume, et tervis algab ennekõike hoolimisest!

Benita Kodu ootab seoses töomahu suurenemisega oma meeskonda

KÖÖGI ABITÖÖLIST

Peamised tööülesanded on koka abistamine toidu valmistamisel, toidu serveerimine ja nõude pesemine.

Töö on graafiku alusel, pikk ja lühike nädal.

Tekkis huvi? Sinu küsimustele vastab Eve Määrits, telefonil **5656 1176**

Benita Kodu asub Tallinna piirist 25 km kaugusel, Keilast 5 km Paldiski poole, kauni männimetsa keskel. Meile saab Tallinnast bussiga nr 145, peatus „Benita Kodu“. Vaata lisaks www.benita.ee

TALLINNA KÜTTELADU Aastast 2002

Info ja tellimine **51 36 999** info@kytteladu.ee www.kytteladu.ee

HARJUMAAL TASUTA TRANSPORT!

RUF PUIT-BRIKETT ALATES **130€** /ALUS ÜMAR PUIT-BRIKETT ALATES **140€** /ALUS PELLET ALATES **190€** /ALUS

SAADAVAL KA kaminapuud, kivisüsi, turbabrikett, grillisüsi

LAAGRI KÜTTELADU TELLIMINE: **504 0304 ja info@kytame.com**

RUF PUITBRIKETT – 1000kg **125,00 EUR/alus** kütetoru ja ohtlike metallide

ÜMAR PUITBRIKETT (augu) – 1000kg **150,00 EUR/alus** auguga puitbriketi piletid on 2h pikem

PELLET – 900kg **195,00 EUR/alus** Soode kütte pealetootmine

JAE- JA HULGIMÜÜK, KÜSI PAKKUMIST!

31 OKTOOBER 2020 KELL 18:00

SÜGISENE TANTSUÕHTU VASALEMMA SELTSIMAJA

ANSAMBEL IRENA JA IVAR HANSEN

SISSEPÄÄS 5,00 EUR TASUMINE SULARAHAS

AVATUD KOHVIK-BAAR KOOSTÖÖS OMAKÜLA KÄTSIGA ARVO PÄRDI KESKUSE KOHVIKUST

LÄÄNE-HARJU KULTUURIKESKUS

UUE PÕLVKONNA LG ÕHK-VESI SOOJUSPUMP - KÕIK ÜHES

- tiptasemel efektiivsus
- kõrge energiaklass
- kütte- ja soojavee valmistamine
- töötab välisõhu temp. -25 ° C
- kõrge pealevoolu temp. 65 ° C
- LG SmartThinQ™ kaugjuhtimine
- kiire ja kompaktne paigaldus

www.kyttemeister.ee Pärnu mnt 499, Laagri tel 6 556 680 info@kyttemeister.ee

KÜTTEMEISTER **THERMAV** Monobloc

MÜÜK JA PAIGALDUS Küsi personaalset pakkumist!

KODU SOOJAKS

ÕHK-VESI SOOJUSPUMBAD HIND AL. **3890 €**

ÕHK-ÕHK SOOJUSPUMBAD HIND AL. **460 €**

PELLETI KATLAD HIND AL. **2200 €**

DAIKIN ALTHERMA ALPICAIR MIDEA MITSUBISHI DAIKIN Pelletikütte katlad Tahkekütte katlad Põletid

Garantiajal tasuta hooldus

Kamen Eesti OÜ Tegevusluba FKKL/328643

info@kamen.ee • +372 51 644 63

TÄHELEPANU, 4-10-aastane inimene! Ootame Sind **LASTEKLUBISSE** Harju-Risti kogudusemajas iga kuu 2. ja 4. pühapäeval kl 13 - 14.15. Kohtume 25. oktoobril, 8. ja 22. novembril, 13. ja 27. detsembril. Mängime, meisterdame, küpsetame...

Info: tel 55 649 256 www.ristikirik.ee

TEHNİKAKESKUS.EE müük • hooldus • remont • rent

Toome Sinu muruniiduki, murutraktori ja trimmeri ise hooldusesse!

Lääne-Harju vallas edasi-tagasi transport alates 10 EUR

Kampaaniainfo: tel: 51 900 402 www.tehnikakeskus.ee

HOOLDUS-KAMPAANIA